

BB-3314

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination**October / November - 2014****Finance & Cost A/c : Paper - VI**

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ માનવ સંપત્તિ સંચાલન તેના ફાયદા અને મર્યાદા સાથે સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- ૧ માનવ સંપત્તિ સંચાલનની વિવિધ પદ્ધતિઓની સમજૂતી આપો. ૧૪
- ૨ પડતર અંકુશ અને પડતર ઘટાડો વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- ૨ પડતર ઘટાડો અને પડતર અંકુશની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૪
- ૩ તા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૯૮ના રોજનું ગાવસ્કર લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૧૪

દેવાં	રકમ	મિલકત	રકમ
શેરમૂડી :		જમીન અને મકાન	૬૦,૦૦૦
ઈક્વિટી શેર દરેક		યંત્ર	૮૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦૦નો પૂરો ભરાયેલ	૨,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૪૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪૦,૦૦૦	સ્ટોક	૫૦,૦૦૦
લેણદારો	૬૦,૦૦૦	દેવાદારો	૩૦,૦૦૦
		બેન્ક સિલક	૪૦,૦૦૦
	૩,૦૦,૦૦૦		૩,૦૦,૦૦૦

મિલકતોની પુનઃ આંકણી નીચે મુજબ કરવામાં આવી છે :

જમીન-મકાન ૭૫,૦૦૦

પ્લાન્ટ ૭૦,૦૦૦

સ્ટોક ૪૫,૦૦૦

ઉપર જણાવેલ ધંધાની પાઘડી છેલ્લાં ૩ વર્ષના અધિક નફાની ૨ વર્ષની ખરીદી જેટલી ગણવાની છે.

આ પ્રકારના ધંધામાં રોકાયેલ મૂડી પર વળતર દર ૧૦% જેટલો છે.

છેલ્લાં ૩ વર્ષની કર બાદનો ચોખ્ખો નફો અને સરેરાશ નફો ગણવા માટે

આપવાના ભારતી વિગત નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	રકમ	ભાર
૧૯૯૫-૯૬	૩૨,૦૦૦	૧
૧૯૯૬-૯૭	૪૭,૦૦૦	૨
૧૯૯૭-૯૮	૫૨,૦૦૦	૩

ઉપરની રકમમાંનાં દર વર્ષે રોકાણોમાંથી મળતી કર બાદ વ્યાજની આવક ૨૦૦૦નો સમાવેશ થાય છે.

ઉપરની વિગતો પરથી શેરનું આંતરિક મૂલ્ય શોધો.

અથવા

૩ પ્રકાશ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૧૯૯૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૧૪

મૂડી-દેવાં	રકમ	મિલકત-લેણાં	રકમ
શેરમૂડી :		પાઘડી	૩૦,૪૦૦
૪૦,૦૦૦ પ્રે. શેર દરેક		મકાન ૫,૪૦,૦૦૦	
રૂ. ૧૦નો એક એવા ૧૦%નો	૪,૦૦,૦૦૦	— ઘસારો ૨૦,૦૦૦	૫,૨૦,૦૦૦
૪૦,૦૦૦ ઈ.શેર		યંત્રો ૫,૦૦,૦૦૦	
દરેક રૂ. ૧૦નો	૪,૦૦,૦૦૦	— ઘસારો ૨૦,૦૦૦	૪,૮૦,૦૦૦
અનામત અને વધારો	૧,૨૮,૦૦૦	ફર્નિચર ૨૫,૬૦૦	
ન.નુ. ખાતું	૩૨,૦૦૦	— ઘસારો ૧,૬૦૦	૨૪,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેંચર	૧,૬૦,૦૦૦	રોકાણો :	
પ્રો. ફંડ	૪૦,૦૦૦	પ્રો. ફંડ સામેનાં	
દેવીહૂડી	૧૪,૦૦૦	રોકાણો ૪૦,૦૦૦	
લેણદારો	૩૨,૦૦૦	સ્પંદન લિ.ના	
		૧૨%ના ડિબેંચર ૪૫,૬૦૦	૮૫,૬૦૦
		(દા.કિ. ૪૮,૦૦૦ અને	
		વ્યાજ કરપાત્ર છે)	
		સ્ટોક	૩૨,૦૦૦
		દેવાદારો ૨૪,૦૦૦	
		— ધાલખાધ	
		અનામત ૧,૬૦૦	૨૨,૪૦૦
		રોકડ અને બેન્ક સિલક	૧૧,૬૦૦
	૧૨,૦૬,૦૦૦		૧૨,૦૬,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) જમીન અને મકાનની હાલની બજાર કિંમત રૂ. ૫,૬૯,૬૦૦ છે.
- (૨) કંપનીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો (૫૦% લેખે કરબાદ કર્યા પહેલાંનો) રૂ. ૨,૨૪,૦૦૦ છે.
- (૩) આ જ પ્રકારના ધંધામાં રોકાયેલી મૂડી ઉપર અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૦% છે.
- (૪) કંપનીની પાઘડીની કિંમત રૂ. ૬૦,૮૦૦ આંકવામાં આવી છે.
ઉપરની વિગતો પરથી કંપનીની ઇ. શેરની વાજબી કિંમત શોધી કાઢો.

૪ વસ્તુનું કિંમત નિર્ધારણ તેની વિવિધ પદ્ધતિઓ સાથે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું અજન્તા કંપની લિમિટેડનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે અને વર્ષ દરમિયાન ૧૨૦૦ ઘડિયાળનું વેચાણ કરે છે :

વિગત	રૂપિયા	વિગત	રૂપિયા
માલસામાન	૪૮,૦૦૦	વેચાણ	૨,૪૦,૦૦૦
મજૂરી	૭૨,૦૦૦		
ઉત્પાદન ખર્ચ	૩૦,૦૦૦		
ચો. નફો	૮૦,૦૦૦		
	૨,૪૦,૦૦૦		૨,૪૦,૦૦૦
પગાર	૩૬,૦૦૦	કાચો નફો	૮૦,૦૦૦
ભાડું અને વેરા	૬,૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચ	૧૨,૦૦૦		
સામાન્ય ખર્ચ	૧૮,૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૮,૦૦૦		
	૮૦,૦૦૦		૮૦,૦૦૦

૨૦૧૨-૧૩ માટે નીચે મુજબનું બજેટ છે :

- (૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૧૫૦૦ ઘડિયાળનું છે.
- (૨) માલસામાન ખર્ચ ૧૫%થી વધશે.
- (૩) મજૂરી ખર્ચ ૧૨.૫%થી વધશે.
- (૪) ઉત્પાદન પડતર માલસામાન અને મજૂરીનાં સંયુક્ત પ્રમાણમાં વધશે.
- (૫) એકમદીઠ વેચાણ ખર્ચ ફેરફાર થશે નહીં.
- (૬) અન્ય ખર્ચ ઉત્પાદન વધારો થવા છતાં તેનું તે જ રહેશે.

વેચાણ કિંમત પર ૧૦% નફો મેળવવા માટે ઘડિયાળની વેચાણ કિંમતની ગણતરી કરો.

- ૫ સામાજિક પડતર લાભ વિશ્લેષણને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેનાં વિવિધ તબક્કા જણાવો. ૧૪

અથવા

- ૫ સામાજિક પડતર લાભ વિશ્લેષણનો ખ્યાલ સમજાવો, અને સામાજિક પડતર લાભ વિશ્લેષણના ફાયદા અને મર્યાદા લખો. ૧૪

ENGLISH VERSION

- 1 Explain Human Resource Management with it's advantages and disadvantages. 14

OR

- 1 Write a different methods of Human Resource Management. 14
- 2 Write Distinction between Cost Control and Cost Reduction. 14

OR

- 2 Explain cost reduction and cost control with it's process. 14
- 3 The balance sheet of Gavaskar Ltd. as on 31st March 1998, 14
was as follows :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital		Land and Building	60,000
E/s of Rs. 100		Plant	80,000
each fully paid	2,00,000	Investments	40,000
General Reserve	40,000	Stock	50,000
Creditors	60,000	Debtors	30,000
		Bank balance	40,000
	3,00,000		3,00,000

The assets were revalued as under :

Land-Building..... 75,000

Plant..... 70,000

Stock..... 45,000

You have to calculate the goodwill of the above business at two year's purchase of average super profit of the last 3 years. The rate of return of the capital employed in this type of business is 10%.

		Weight
1995-96	32,000	1
1996-97	47,000	2
1997-98	52,000	3

Determine the intrinsic value of shares from the above information.

3 The following is the Balance Sheet of Prakash Ltd. as on 14 31-3-1999 :

BB-3314]

Additional Information :

- (1) The present market value of Land-Building is 5,69,600.
- (2) The company's average annual profit (before deducting tax at 50%) is Rs. 2,24,000.
- (3) The expected rate of return on capital employed in this type of business is considered to be 10%.
- (4) The value of Goodwill of the business has been ascertained at Rs. 60,800.

From the above particulars; ascertain the fair value of equity share of the company.

- 4 Explain Product Pricing with it's method. 14

OR

- 4 Ajanta Co. Ltd. has following Profit and Loss A/c for the 14 year ending 31-3-2012 Production and Sales is 1200 clock in current year :

Particular	Rs.	Particular	Rs.
To Material	48,000	By Sales	2,40,000
To Wages	72,000		
To Produ. Exp.	30,000		
To Gross Profit	90,000		
	2,40,000		2,40,000
To Staff Salary	36,000	By Gross Profit	90,000
To Rent and Taxes	6,000		
To Selling exp.	12,000		
To General exp.	18,000		
to Net profit	18,000		
	90,000		90,000

Following Budget is given for the year 2012-13 :

- (1) Production and Sales 1500 clocks.
- (2) Material cost increase by 25%.
- (3) Wage cost increase by 12.5%.
- (4) Production cost is increase in same proportion with combine cost of material wages.
- (5) Selling cost per unit remains the same.
- (6) Other expenses are fixed in total.

Calculated selling price of clock to get 10% profit on selling price.

- 5 Define Social Cost Benefit Analysis and explain it's stages. 14

OR

- 5 Explain Social Cost Benefit Analysis with it's concept. 14
Write advantages and disadvantages of Cost Benefit Analysis.